

סיפורי מעשיות – בוקר שבת קודש

בשבת קודש בבוקר בקידושא רבא דיבר מהר"י נ"י דיבורים נפלאים בסיפורי מעשיות של רבינו ז"ל מסיפור הבערגיר ועני מעשה י' דף רכ"ה עיין שם.

פתח מהר"י נ"י ואמר, רבינו ז"ל ממשיך לספר **והיה הולך, עד שבא אל ישוב**. כי הבחור היה הולך ובא בעבודתו בעבודת השם יתברך בתורה ובתפלה כדי להסיח דעתו מן הצער והיסורים שעברו עליו מצד שאינו זוכה למצוא את בת זוגו, כי זהו עיקר עצת האדם כשעובר עליו צרות ויסורים, לברוח אל התורה הקדושה, ולהקל מעצמו היסורים על ידי התורה, וכמאמר חכמינו הקדושים (תנא דבי אליהו רבה פרק ו) ואם ראית שהיסורין ממשמשין ובאות עליך רוץ לחדרי דברי תורה ומיד היסורין בורחין ממך; כי כשאדם יש לו יסורים מצד גשמיות עולם הזה עיקר עצתו לברוח לתוך התורה הקדושה ולכוון את ראותו אל תוך התכלית, וכמובא בדברי רבינו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן סה) שעל כן נטבע בטבע האדם לסגור עניו בחוזק בשעה שיש לו יסורים רחמנא ליצלן כדי לכוון ראותו אל התכלית ולהקל מעצמו צער היסורים, כי הלא סוף כל סוף הכל יהיה טוב, ואומר רבינו ז"ל (שם) שבשעת חזרתו מן הביטול שאז טבע היסורים להתגבר ביותר מבתחילה אז עיקר העצה לחדש חידושי תורה, והם מנחמים אותו מכל יסוריו, עיין שם. ועל כן הבחור היה הולך בדרכו בעבודת השם יתברך **עד שבא אל ישוב**, כי צריכים לעבוד את השם יתברך בבחינת רצוא ושוב, ולבסוף אדם מוכרח לחזור אל תוך הישוב ולהתחבר עם בני אדם.

"ושאל: איזה מדינה היא זאת? השיבו לו. כי האדם יכול לזכות בשעת ביטול אל האור אין סוף ברוך הוא, עד שלא ידע כלל איפה הוא נמצא, ובחזרתו ישאל "איזה מדינה היא זאת"? איפה אני נמצא בעולם? כי רואה בפני עיניו עולם אחר לגמרי, וכעין שמצינו (כתובות דף סב:) אצל התנא רבי חנניה בן חכינאי שישב בבית המדרש שתים עשרה שנה, ואחר כך כשחזר לביתו לא הכיר את העולם ואת עירו ואנשי ביתו כלל.

ושאל אם נשמע כאן מאותו הקיסר הנ"ל; השיבו לו: הן. ושאל אם נשמע כאן מבתו היפת תאר; השיבו לו: הן, אך שאי אפשר להשתדך עמה כנ"ל. כי הבחור הזה ידע שבוודאי בת זוגו נמצאת באיזה מקום, והיה הולך ומחפש אותה, רק ידע היטב שלא בקל יזכה לקחת אותה, ולהתחתן עמה, כי רבו המניעות

והמקטרגים, ובפרט שאביה חשב עליו להעבירו מן העולם, ולא בקל יזכה לקחת אותה, כי זהו מעלת איש הישראלי שאינו מייאש את עצמו בשום פנים ואופן, ועושה את שלו, עד שלבסוף עוזר לו הקדוש ברוך הוא להגיע אל ענינו באמת.

ונתישב בדעתו: מאחר שאי אפשר לו לבוא לשם, והלך אל המלך של אותו המדינה וסיפר לו כל לבו, ושהוא החתן שלה, ובשבילו אינה רוצה להשתדך עם אחר. ומאחר שאי אפשר לו לבוא לשם, בכן הוא מוסר לו כל הסימנים שבידו, דהינו השבעה מימות הנ"ל, ושאותו המלך ילך לשם וישתדך עמה, כי זהו סימן של איש תם וצדיק, שאם מאיזה סיבה אינו יכול להכנס לשערי הקדושה ולקחת אותה בשלימות, הוא מפרגן את אחר להכנס אל הקדושה ולהגיע למעלה עליונה, וכמו שאמר רבינו ז"ל (שיחות הר"ן סימן קיט) שזה מעלה גדולה מאד דהינו כשאוחזין בזה שהוא מרוצה וחפץ ומשתוקק מאד שחברו יהיה איש כשר וצדיק אף על פי שהוא לא יהיה חס ושלום זהו מעלה גדולה מאד. ואומר שם ממוהרנ"ת ז"ל "ולפי דעתי נדמה לי שזהו דבר פשוט מאד. אבל ידעתי שיש בני אדם שכשהם נופלים חס ושלום מעבודת ה', הם שונאים ומתגרים במי שעוסק בעבודת ה', ורוצים להפילו חס ושלום, ומחלישים את דעתו מאד, ולכן הוא מעלה גדולה מאד כשאדם מרוצה שחבירו יעלה ויתקדם בעבדות השם יתברך אפילו יותר ממנו", וכמו שעשה הבחור שהלך וסיפר סודו אל המלך של אותו המדינה כדי שיוכל לקחת בת הקיסר.

ולו יתן מעות בעד זה. כי כל דבר שבקדושה צריך להיות עם כסף מלא, ולא לקחת את זה בחינם, וכמו שמצינו את אברהם אבינו שקנה את מקום מערת המכפלה בכסף מלא מֵעֶפְרוֹן הַחִתִּי, וכן דוד המלך בנה מקום המקדש מֵאֲרַוְנָה הַיְבוּסִי בכסף מלא, וכדאיתא בזוהר הקדוש (לך לך) שהסטרא אחרא "חינם", וכל דבר שבא בחינם בלי מסירות נפש או מסירת כסף אין לזה קיום, ומרומז בפסוק "שֹׂמֵר נַ֝פְשׁוֹת חֵ֗סִידָיו מִ֣יַּד רְשָׁעִים וגו'" (תהלים צז, י) ראשי תיבות חנם, המרמז על סטרא אחרא, כי הקדושות צריכים לקנות עם כסף ולא לקבל אותו בחינם, וכמו שהיה מוהרא"ש ז"ל תמיד מזהיר את המפיצים ספרי רבינו ז"ל שתמיד יבקשו איה סכום כסף לצדקה כדי שלא יגיע להם הספר בחינם, ולא יהיה חשוב בעיניהם כלל.

והכיר המלך, שדבריו כנים, כי אי אפשר לבדות זאת מן הלב, והוטב הדבר בעיניו: כי דברי הצדיקים עושים רושם, ונכנסים היטב אל לב השומעים, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (עיין ספר הישר לרבינו תם שער י"ג) דברים היוצאים מן הלב נכנסים אל הלב; וכדברי רבינו ז"ל בכמה מקומות (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן יט, ועוד) שלשמוע דברי תורה מפי הצדיק יש לה מעלה עליונה אפילו יותר מהכתב שלו, כי דיבוריו יוצאים באמת ובתמים, ומוחו ודעתו נלבשים בהם, כמו שכתוב "מִפִּיו דַּעַת וּתְבוּנָה" (משלי ב, ו) ואשרי הזוכה לשמוע דיבורי פיהם תמיד.

השם יתברך יזכינו להיות מקורבים אל הצדיקים אמיתיים ולשמוע לקח טוב מפיהם, עדי נזכה לשוב בתשובה שלימה לפניו יתברך מעתה ועד עולם אמן ואמן.

סעודה שלישית – סעודת רעוא דרעוין
פרשת תצוה – תשע"ט

בסעודת שלישית סעודת רעוא דרעוין, דיבר מהר"י נ"י דיבורים נפלאים על פי דברי רבינו ז"ל בלקוטי מוהר"ן חלק א' סימן כד, המדבר ממדת השמחה.

פתח ואמר מהר"י נ"י רבינו ז"ל אומר (מהר"י חזר על נקודה אחת שבתורה זו של רבינו ז"ל) דַּע, שֶׁיֵּשׁ אוֹר, שֶׁהוּא לְמַעְלָה מִנַּפְשִׁין וְרוּחִין וְנִשְׁמָתִין, וְהוּא אוֹר אֵין סוֹף. וְאַף עַל פִּי שֶׁאֵין הַשֵּׂכֶל מַשִּׂיג אוֹתוֹ, אַף עַל פִּי כֵן רְדִיפָה דְּמַחֲשָׁבָה לְמִרְדָּף אַבַּתְרֵהּ. וְעַל יְדֵי הָרְדִיפָה, אָז הַשֵּׂכֶל מַשִּׂיג אוֹתוֹ בִּבְחִינַת מָטֵי וְלָא מָטֵי. כִּי בֶּאֱמֶת אִי אֶפְשָׁר לְהַשִּׂיג אוֹתוֹ, כִּי הוּא לְמַעְלָה מִנֶּפֶשׁ רוּחַ נְשָׁמָה: וְדַע שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְהַשִּׂיג אוֹתוֹ אֶפִלּוּ בִּבְחִינַת מָטֵי וְלָא מָטֵי. אֶלָּא עַל יְדֵי עֲשִׂיַּת הַמִּצְווֹת בְּשִׂמְחָה וְכוּ'. וְעַל יְדֵי שֶׁמַּעֲלִין אֶת הַקְּדֻשָּׁה מִבֵּין הַקְּלִפּוֹת בְּסוֹד י"א סַמְמָנֵי הַקְּטֹרֶת, זוֹכִין לְהַגִּיעַ לְמִידַּת הַשִּׂמְחָה, כִּי קְטֹרֶת מְרַמֵּז עַל שִׂמְחָה, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (מִשְׁלֵי כז, ט) "וּקְטֹרֶת יְשַׂמַּח לֵב" וְכוּ', עַיֵּן שָׁם כָּל זֶה בְּדִבְרֵי רביז"ל.

וְהִסְבִּיר מהר"י נ"י, שרביז"ל מגלה בתורה זו גילוי נורא ונפלא מאד, איך אדם יכול להעלות עצמו מעמקי הקליפות, ולחזור בתשובה שלימה לפניו יתברך, עד שיכסוף וישתוקק כל כך אחריו יתברך, עד שישיג את האור האין סוף ברוך הוא בחינת מטי ולא מטי [היינו שמגיע ואינו מגיע], כי מצד אחד אי אפשר להשיג את האור האין סוף לגמרי, כי אם כן היה מתבטל מן המציאות, אבל אף על פי כן מחשבתו רודפת אחר האור האין סוף ברוך הוא, ומשיגין אותו במקצת, ואחר כך חוזר לעצמו, שזהו ענין השגת ה'כתר' שהיא המדריגה הכי גבוהה, אבל יש פה גם כן מדת הצמצום, כי כתר הוא גם מלשון צמצום, כמו שכתוב (איוב לו, ב) "כַּתֵּר לִי זְעֵיר וַאֲחַוֶּךָּ", כי מצד אחד אדם זוכה להשיג אור נערב ונפלא מאד, ומצד שני הוא מצמצם את שכלו, ואינו עולה למקום שהוא למעלה מהשגתו.

והנה רבינו ז"ל מגלה שזהו סוד י"א סממני הקטרת, שעל ידם מעלין את הקדושה מֵעִמְקֵי הקליפות, כי י' סממנים הם כנגד עשר ספירות של הקדושה, ובנוסף לזה יש את החלבנה, שיש לה בפני עצמה ריח רע מאד, שהיא כנגד הקדושה המונחת בתוך הקליפות, אבל כשמחברין אותה ביחד עם הסממנים אחרים, אזי היא נתהפכת אל הקדושה, ודייקא ביחד עם החלבנה יוצאת ריח נפלא מאד, וזה מרמז על הקליפות שעכשיו קיבלו תקון ונתהפכו אל הקדושה. וכל זה מכניס באדם שמחה עצומה וכמו שכתוב "וּקְטֹרֶת יְשַׂמַּח לֵב" כי אין עוד יותר שמחה מזה שהאדם זוכה לעלות מעמקי הקליפות ולחזור ולהתדבק בו יתברך.

וכן מצינו שחכמינו הקדושים הפליגו מאד במעלת הקטרת שלא רק פעל ריח טוב באזור הבית המקדש, אלא גם למרחוק, וכמו דאיתא בגמרא (יומא לט:) אמר רבי אליעזר בן דגלאי עזים היו לבית אבא בהר מכוור שהיו מתעטשות מריח הקטרת; שהוא רמז למידת העזות שהיתה מתבטלת מרוב שמחת ריח

הקטרת. וכן אמרו חכמינו הקדושים (שם) מעולם לא היתה כלה בירושלים צריכה להתבשם מריח הקטרת שבירושלים; כי כל כך היתה ריחה חזקה עד שהשפיע ריח טוב ואור השמחה בכל הסביבה.

ולכן עבודת הקטרת היתה עבודה מיוחדת בבית המקדש כל השנה כולה, שהכהן גדול היה מקריב קטרת בכל יום בבוקר ובערב, כי סגולת הקטרת היתה לטהר אויר העולם, ולהכניס בעולם רוח של שמחה, ודייקא ביום הכיפורים שהוא עיקר שמחתם של ישראל, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (תנא דבי אלהו פרק א׳), על הפסוק (תהלים קלט, טז) ״יָמִים יֻצָּרוּ וְלֹא אֶחָד בָּהֶם״ שזהו יום הכיפורים לישראל; שאין שמחה להקדוש ברוך הוא כיום הכיפורים. וכן אמרו חכמינו הקדושים (תענית כו:) לא היו ימים טובים לישראל כחמשה עשר באב וכיום הכיפורים וכו׳, כי אז ביום הכיפורים היתה עיקר העבודה עם הקטרת שהכהן גדול נכנס לפני ולפנים, ומקטיר הקטרת, כדי להעלות כל הקדושות מעמקי הקליפות, ולהכניס השמחה העצומה בעולם.

כי זה היה עבודת הקטרת, להרים ולהוציא נשמות ישראל מתוך אחיזת הקליפות ולקשר אותם בו יתברך, כי ׳קטרת׳ מלשון ׳קשר׳, כי ׳קטורא׳ בלשון ארמית הוא לשון ׳קשירה׳, כי אין עוד דבר שמקשר את האדם בו יתברך כמו מדת השמחה, ומיד שאדם זוכה לשמחה הוא נכלל באור אין סוף ברוך הוא, ומשיג אותה בבחינת מטי ולא מטי, היינו מצד אחד הוא טועם מן האור הגדול, ומצד שני יש לו מדת הצמצום, ועל ידי זה זוכה להמשיך עבודתו וללכת מדרגא לדרגא, עד שזוכה להכלל באור האין סופי לגמרי. וזה גם מה שראו אצל הכהן גדול שהיו צריכים לקשור אותו עם חבל, פַּשְׁטוּת כי היו כהנים שלא היו ראויים לזה, ומתו ונפטרו כשנכנסו לפני ולפנים, אבל מצד שני גם היו כהנים צדיקים קדושים שפחדו שלא יתדבקו בקונם לעלות מדרגא לדרגא בלי צמצום, לכן הוצרכו לקושרם בחבל, בכדי להורידם, כדוגמת הָאֶסְטְרוֹנוֹטִים שקושרים אותם עם חבל כדי שלא יתעלמו בחלל העולם מחסרון כח המושך שיש למעלה מכיפת הרקיע, וכמו שהיה סיפור פעם אצל הבעל שם טוב הקדוש זי״ע שישב פעם אצל השולחן בדביקות עצומה, עם עינים פתוחות, והכירו התלמידים שנכנס לתוך דביקות עצומה והוא קרוב מאד שתצא נפשו מרוב דביקות, וצוותה הרבנית אשת הבעל שם טוב זי״ע לשים על ברכיו את נכדו הקטן הרב הקדוש רבי אפרים מסאדילקוב זי״ע בעל ״דגל מחנה אפרים״ וכשקיבל אותו על ברכיו פתאום נתעורר מדביקותו והחזיק להם טובה על שהצילו אותו מיציאת נשמתו שלא בזמנו מרוב דבקותו באותו העת. וכן מספרים על הרב הקדוש הרבי רבי אלימלך זי״ע שבשעת אמירת ׳כתר׳ במוסף של יום השבת, היה תמיד אוחז בידו שעון הכיס שלו, ומשתעשע בו, ואמרו צדיקים שזה היה פשוט כדי לתפוס בידו איזה דבר גשמי שיקשר אותו לעולם הזה, כדי שלא יפרח נשמתו מרוב דביקות בשעת אמירת כתר בשבת.

ובזה פירשו צדיקים את הנאמר אצל המעיל של הכהן גדול בפרשת השבוע ״וְנִשְׁמַע קוֹלוֹ בְּבֹאוֹ אֶל הַקֹּדֶשׁ לִפְנֵי ה׳ וּבְצֵאתוֹ וְלֹא יָמוּת״ שבשעה שנכנס הכהן גדול לתוך ההיכל לעשות העבודה, היה חשש שלא יפרח נשמתו ממנו מרוב דביקות, על כן לבש את המעיל שהיה לו פעמונים, והשמיעו קול, כדי להזכיר אותו שהוא עדיין כאן בזה העולם, שזהו **״ונשמע קולו בבואו אל הקודש״** שישמעו קול הפעמונים בשעה שבא אל הקודש, **״ובצאתו״** שיהיה יכול לצאת מגודל דביקותו, **״ולא ימות״** שלא בזמנו מרוב דבקותו בו יתברך.

וזהו עוצם מעלת אמירת פרשת הקטרת בבקר ובערב, שבזה האדם מתעורר להגיע אל מדת השמחה כדי שיהיה תפלתו עריבה לפני השם יתברך, וכמו שאומר רבינו ז״ל (ספר המדות אות תפלה סימן פ״א) תפלה שהיא בשמחה היא עריבה ומתוקה להשם יתברך ; ולכן מקדימים לומר סדר הקטרת לפני התפלה וגם אחר כך, כדי שיהיה התפלה סמוכה למדת השמחה. כי דייקא על ידי אמירת הקטרת האדם מקושר בשמחת יום הכיפורים המשפיע על כל השנה כולה, וכמו שאומרים בסדר פטום הקטרת, תָּנוּ רַבָּנָן פִּטּוּם הַקְּטֹרֶת כֵּיצַד שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וּשְׁמוֹנָה מָנִים הָיוּ בָהּ. שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים כְּמִנְיַן יְמוֹת הַחַמָּה. מָנֶה לְכָל יוֹם. פְּרַס בְּשַׁחֲרִית וּפְרַס בֵּין הָעַרְבָּיִם. וּשְׁלֹשָׁה מָנִים יְתֵרִים שֶׁמֵּהֶם מַכְנִיס כֹּהֵן גָּדוֹל מְלֹא חָפְנָיו בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים. וּמַחֲזִירָן לְמַכְתֶּשֶׁת בְּעֶרֶב יוֹם הַכִּפּוּרִים. היינו שמזכירים בכל יום בהקטרת את עבודת יום הכיפורים, כדי לקשר את עצמינו אל שמחת יום הכיפורים ועל ידי זה מכניעים כל הקליפות וזוכים לעלות אל קדושה עליונה.

וזהו מה שתיקנו לנו חכמינו הקדושים הקדמה מיוחדת לאמירת הקטרת, כמו שאומרים (בסדר אמירת הקטרת) ״**אַתָּה הוּא הוי״ה אלקינו שֶׁהִקְטִירוּ אֲבוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ אֶת קְטֹרֶת הַסַּמִּים בִּזְמַן שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קַיָּם. כַּאֲשֶׁר צִוִּיתָ אוֹתָם עַל יַד מֹשֶׁה נְבִיאֶךָ כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ**״ שלכאורה לא מצינו הקדמה הזאת בשאר חלקי התפלה, להקדים ולומר ״**אתה הוא ה׳ אלקינו**״, אבל מחמת שאמירת הקטרת כל כך גדול וגבוה ומעלה את האדם מֵעִמְקֵי הקליפות אל אור האין סוף ברוך הוא, לכן מובן מאד למה מקדימים לומר ״**אתה הוא ה׳ אלקינו**״ בלשון נוכח, כי על ידי הַקְּטֹרֶת האדם זוכה לעלות ולהגיע אל אור האין סוף ברוך הוא, בבחינת מטי ולא מטי, [ובזה גם מובן ליודעי ׳טעמי המקרא׳ למה הטעמים על **ויאמר ה׳ אל משה קח לך סמים** וגו׳, הטעם על **ויאמר** ׳תלישה קטנה׳, **ה׳ אל משה**, זה ׳קדמא ואזלא׳ שהם חיבור אחד, לא כמו ברוב המקומות שמילת **ויאמר** מחובר אל שם **ה׳**, רק כאן שם **ה׳** מחובר **אל משה**, עם ׳קדמא ואזלא׳, אבל זה מובן מאד על פי דברי רבינו ז״ל שעל ידי התורה האדם זוכה לעליה ולדביקות נוראה בו יתברך ולכן הפרשה מתחיל **ויאמר ה׳ אל משה**, **ה׳** מחובר לגמרי **אל משה**, שמורה על התגלות ודביקות עליון]

נמצא שרביז״ל גילה לנו סוד נורא מגודל מעלת מידת השמחה, ומעוצם מעלת הקטרת, שעל ידם אדם זוכה להעלות עצמו מעמקי הקליפות, ולשחרר את עצמו מהם, עד שיכול לעלות דרך כל העולמות, ולהשיג אור האין סוף ברוך הוא. נמצא שזהו תכלית כל האדם, להגיע אל מדת השמחה, ובזה כל אדם יכול למדוד את עצמו אם הוא על הדרך והמסלול הנכון, אם הוא בשמחה כראוי, וכמו שמוזכר בדברי רבינו ז״ל בסוף תורה זו, שזה עיקר קנה המדידה, היינו על ידי מידת השמחה. וכשאדם מכניס את עצמו במדת השמחה הוא על הדרך העולה בית אל לעלות ולהגיע אל האור האין סוף ברוך הוא, ויזכה לשמחת החיים, בזה ובבא לנצח, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מהר״י נ״י ענין הנ״ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הרי מצינו בפרשה השבוע דבר נפלא מאד, אחרי שהתורה הקדושה כתבה כל כלי המשכן בפרשת תרומה, הארון והשלחן והמנורה והקרשים והחצר, ומזבח הנחושת וכו׳, ואחר כך המשיכה בפרשת תצוה את כל עשיית בגדי כהונה לאהרן ובניו, וגם את סדר המילואים ביום הקמת המשכן, אחרי כל זה בסיום פרשת השבוע התורה מְצַוֶּה על עשיית מזבח הקטרת, שלכאורה יַפְלִא למה היא לא כתובה ביחד עם שאר כלי המשכן בפרשת תרומה? אבל על פי הנ״ל מובן הענין מאד, כי הרי התכלית והפסגה של כל עבודת האדם הוא להגיע אל מדת השמחה, והוא

הסימן שהאדם הולך בדרך הנכון, ולכן התורה הקדושה מסיימת את כל בנין המשכן ועשיית בגדי כהונה וקרבנות המילואים עם ציוי מזבח הקטרת, שעליו מקטירים הקטרת המביא את האדם לשמחה אמיתית, שזהו מה שכתוב ״וְעָשִׂיתָ מִזְבֵּחַ מִקְטַר קְטֹרֶת״ אותיות מקו״ם, שעל ידי עבודת הקטרת מעלים את הקדושה מעמקי הקליפות ומכל מקומות שבעולם אל השם יתברך שהוא מקומו של עולם ואין העולם מקומו. וכמו שמרומז בדברי רבינו ז״ל בתורה זו כששאלו הסבי דבי אתונא את רבי יהושע בן חנניה ׳אמצעותא דעלמא היכן׳? איפה הוא נקודת המרכז של העולם ששם יכולים להעלות הכל אל השם יתברך? וזקף רבי יהושע בן חנניא עצמו, ואמר הכא, היינו כאן במקום שאני עומד. כי כשאדם זוכה לשמחה אמיתית בעבודת השם יתברך, אזי בכל מקום שהוא עומד שם נעשה נקודת המרכז של כל העולם, ומשם מעלין את הקדושה מעמקי הקליפות, שזהו הרמז ״וְעָשִׂיתָ מִזְבֵּחַ מִקְטַר קְטֹרֶת״ ראשי תיבות מקו״ם, ״עֲצֵי שִׁטִּים תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ״ שזהו העצה לאדם לצאת מכל מיני ׳מעשי שטים׳, שהם מעשי ׳שטיות׳ של הקליפות, שעל ידי עצת השמחה זוכים לצאת מכולם. אַמָּה אָרְכּוֹ וְאַמָּה רָחְבּוֹ ״רָבוּעַ יִהְיֶה״ ענין גילוי אור האין סוף ברוך הוא, המתגלה בתוך ארבע אותיות שם הויה ברוך הוא, וְצִפִּיתָ אֹתוֹ זָהָב טָהוֹר אֶת גַּגּוֹ וגו׳, ופירוש רש״י את גגו - זה היה לו גג, אבל מזבח העולה לא היה לו גג, אלא ממלאים חללו אדמה בכל חנייתם, עיין שם. כי גג המזבח מרמז על השגת הכתר שהוא למעלה מנפשין רוחין ונשמתין, אבל גם לזה צריכים גג וצמצום שלא יעלה יותר מן המדה, שזהו ׳כתר׳ שהוא גם לשון ׳מדה וצמצום׳ וכמו שכתוב (איוב לו, ב) ״כַּתֵּר לִי זְעֵיר וַאֲחַוֶּךָּ״, כי גם במדת השמחה יש לפעמים כתר וגבול, וכמוזכר בדברי רבינו ז״ל (בשיחות וסיפורים שלאחר הסיפורי מעשיות, בסיפור מהצדיק שנפל עליו עצבות) כי השמחה יש לה גבול; אבל מזבח הנחשת הממולא עם אדמה המרמז על מדת השפלות אין לה גג, אין לה קץ וסוף. וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (אבות פרק ד׳) ׳מאד מאד הוי שפל רוח׳; כי במדת השפלות אדם צריך להיות בטל ומבוטל מִכֹּל וָכֹל, עד שלא ישאר ממנו שום ישות ומציאות כלל.

ועל כן צותה התורה שעל מזבח הקטרת לא יקריבו שום דבר אחר כלל, כמו שכתוב (שמות ל, ט) ״לֹא תַעֲלוּ עָלָיו קְטֹרֶת זָרָה״ וגו׳, כי צריכים להזהר מאד לא לערב שום דבר זר בתוך עבודת האדם, כגון שתיה של משקה המשכר, ושכרות, וכמאמר הרב הקדוש הרבי רבי אלימלך זיע שהקפיד מאד שלא ישתו משקה המשכר בימי שמיני עצרת ושמחת תורה, ״כדי שלא יתערב זר בשמחתינו״ כי שמחה צריך להיות שמחה נקיה וברה, בלי אחיזת חיצונים כלל.

רק ביום אחד בשנה היה הזאת דם על מזבח הקטרת, והוא ביום הכיפורים, כמו שכתוב (שמות ל, י) ״וְכִפֶּר אַהֲרֹן עַל קַרְנֹתָיו אַחַת בַּשָּׁנָה מִדַּם חַטַּאת הַכִּפֻּרִים אַחַת בַּשָּׁנָה יְכַפֶּר עָלָיו לְדֹרֹתֵיכֶם״ וגו׳, כי ביום הכיפורים שהוא יום מיוחד בשנה במדת השמחה, אז מקריבים דם חטאת הכיפורים על מזבח הקטרת, כדי ללמד על עוצם מסירות נפשו של אדם שצריך, כדי להגיע אל מדת השמחה, שזהו עֲבוֹדַת הַקְּטֹרֶת הַקְּטֹרֶת לִפְנֵי וְלִפְנִים בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים, שזה להעלות הקדושה מֵעִמְקֵי הקליפות אל תכלית הקדושה, ואז מעלין את כל מקומות העולם, להשגת ״למעלה מן המקום״ ונשלם הקדושה בשלימות.

וקישר מהר״י את הענין, לענינא דיומא, לענין של פורים קטן שחל בשבוע זו (בשנת תשע״ט), כי הנה איתא בתיקוני זוהר (תקונא עשרין, וחד ועשרין) פּוּרִים אִתְקְרִיאַת עַל שֵׁם יוֹם הַכִּפּוּרִים; כי זהו עיקר עבודת

יום פורים הקדוש, להגיע אל מדת השמחה, וכמו שכתוב (אסתר ח, טז) "לַיְהוּדִים הָיְתָה אוֹרָה וְשִׂמְחָה וְשָׂשֹׂן ויקר", וכן (אסתר ט, כב) "וְהַחֹדֶשׁ אֲשֶׁר נֶהְפַּךְ לָהֶם מִיָּגוֹן לְשִׂמְחָה", וכל זה מרומז בפסוק אחרון שבפרשת השבוע "**וְכִפֶּר אַהֲרֹן עַל קַרְנֹתָיו 'אַחַת בַּשָּׁנָה' מִדַּם חַטַּאת הַכִּפֻּרִים 'אַחַת בַּשָּׁנָה' יְכַפֶּר עָלָיו לְדֹרֹתֵיכֶם קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הוּא לַה'**" שלכאורה יַפְלִא מה הוא כפל הלשון אחת בשנה, אבל כאן הוא הרמז ליום פורים הקדוש, וכמו שעוסקין בעבודת הקטרת והזאת דם על מזבח, הקטרת היה פעם אחת בשנה, ביום הכיפורים, בזמן שבית הקמדש היה קיים. כמו כן אחר החורבן יש עוד "**פעם אחת בשנה**" שמקיימים כל עבודות אלו, שזהו "**לדורותיכם**" שקיים לעולם ועד. שזה מה שאמרו חכמינו הקדושים (מדרש משלי פרשה ט', ועיין מגילה ז.) שימי פורים אינם בטלים לעולם, שנאמר (אסתר ט, כח) "וזכרם לא יסוף מזרעם". שהם יום פורים הקדוש, והוא באותו מעלה של יום הכיפורים, ועלינו לבקש הרבה ממנו יתברך, שנזכה לפנימיות קדושת ימים אלו, "פורים קטן, ופורים גדול", ונזכה לקנות לעצמינו מדת השמחה בשלימות, ולהעלות ולהכניס כל הקדושות הנאבדות אל שרשם דקדושה, עד שנזכה לקבל פני משיח צדקינו ולראות בתיקון העולם.

וזה מעלת ימי אדר הקדושים שהם ימי שמחה, וכמו שאמרו חכמנו הקדושים (תענית כט.) משנכנס אדר מרבין בשמחה, וזה נהוג לשני חדשי אדר, כי הרי (מגילה ו:) אין בין אדר ראשון לאדר שני אלא מקרא מגילה ומתנות לאביונים; הרי לשמחה הם שוים, וכן יש מצוה להרבות בשמחה בימי פורים קטן, וכמובא בדברי הרמ"א (בסוף אורח חיים סימן תרצ"ז) "וטוב לב משתה תמיד", וכמו שמצינו שכל עניני פורים קשורים לבשמים וריחות טובות, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (מגילה ז:) מיחייב אדם לבסומי בפוריא; 'בסומי' דייקא, לשון של בשמים וריח טוב. וכן מרדכי הצדיק נקרא על שם הבשמים, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (חולין קלט:) מרדכי מן התורה מנין? שנאמר ואתה קח לך בשמים ראש 'מר דרור' וגו' ותרגומו **מירא דכיא**; היינו מרדכי שנקרא על שם הבשמים. וכן אסתר היא הדסה, ענין ריח הטוב של הדסים. כי מתוך קדושת פורים צריכים לבוא אל ריח טוב ושמחה אמיתית, עד שיעלה כל עבודתו אל השם יתברך ריח ניחוח אשה לה'.

הקדוש ברוך הוא יעזור שנזכה לקנות בנפשינו מדת השמחה בימים קדושים אלו של ימי אדר ונעלה ריח ניחוח לאבינו שבשמים עדי נזכה להכלל בו יתברך לגמרי מעתה ועד עולם אמן ואמן.